

OSSERVATORIO LETTERARIO

*** Ferrara e l'Altrove ***

Magyar nyelvű online melléklet - Supplemento online in lingua ungherese

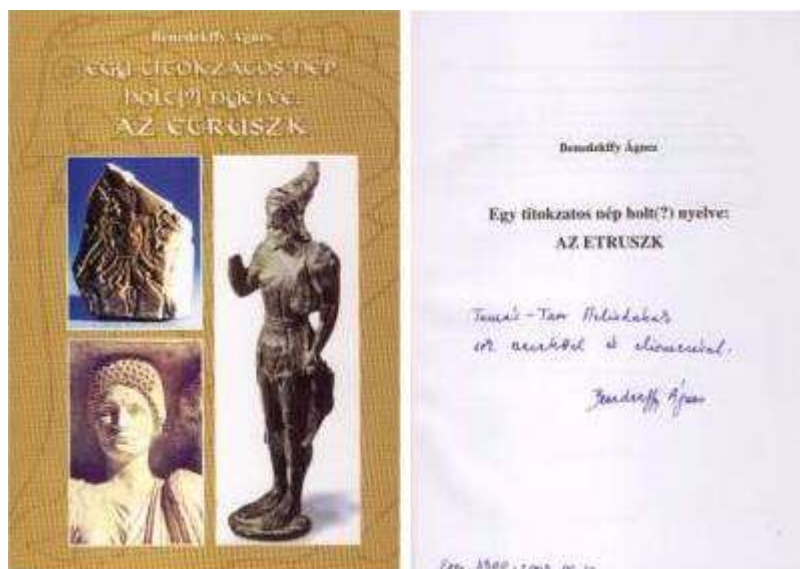
<http://www.osservatorioletterario.net> - <http://xoomer.virgilio.it/bellelettere/> - <http://www.testvermuzsak.gportal.hu>

Ferrara, 2007. június 29. Péntek

ELŐZETES:

Benedekffy Ágnes

Egy titokzatos nép holt[?] nyelve: AZ ETRUSZK

4 Pont Nyomda Kft., Eger 2007., 3. átdolgozott kiadás,
ISBN 978-963-06-2636-1

A magyar őstörténet tárgyalásakor általában nem szokás kitérni az etruszkok kultúrájának bemutatására. Sőt, ha a külföldi szakirodalmat lapozgatjuk, ott is az áll, hogy bár a tudósok rengeteg erőfeszítést tettek az etruszkok eredetének kutatására, nyelvük megismerésére, ez a kutatómunka igen csekély kézzelfogható eredménnyel járt. A hivatalos felfogás szerint az etruszk ismeretlen eredetű nép, nyelve is ismeretlen, holt nyelv.

Az etruszk kultúra és az etruszk nép az európai történelem színterén rendkívül fontos szerepet tölt be: nyugat-Európa ókori történelmének első fejezetének tekinthető az etruszk civilizáció. [...]

A magyar tudósokat és amatőr kutatókat is régóta foglalkoztatta az „etruszk rejtély”. Az 1800-as években, amikor az iskolai tankönyvekben azt tanították, hogy a magyar napkeleti nép, a szkíták leszármazottja, maradványaiban élt a köztudatban, hogy a szkíták egy csoportja Itália területén keresett hazát. Lehetséges, hogy ezek az itáliai szkíták voltak az etruszkok? [...]

[...]

Az a feltételezés, hogy az etruszk és a magyar nyelv és etnikum azonos illetve hasonló, nem új keletű dolog. Horvát István már 1825-ben leírta, hogy a görögországi szkíták nagy része Itáliában vetette meg lábát. 1956-ban jelent meg *Mészöly Gedeon* ómagyar nyelvemlékeket tárgyaló műve, melyben a dél-itáliai „perugiai kő ómagyar nyelvemlékként szerepel. *Badiny Jós Ferenc* (aki az etruszkokat pelazg nyelvű népnek

tartja) közli *Faragó Zsigmond* a „magliano-i pecsét”-ről 1963-ban készített magyar szövegolvasatát. *Szabó Károly* a 60-as években írt egy nagyon érdekes tanulmányt „Etruszkok és magyarok” címmel, melyben igen sok szövegolvasatot is közöl. Értekezését a Magyar Tudományos Akadémia „felette naív”-ként értékelte. Az etruszk kérdés nyelvi vetületével foglalkozott *Kúr Géza és Tóth Zsigmond is*.

László-Zsóka György „A toszkánai harangok” című tanulmányában részletesen leírja az etruszkok történetét, és meglepő végkövetkeztetésre jut: véleménye szerint a székelyek nem mások, mint a római vérengzések miatt új hazát keresett itáliai őslakos etruszkok leszármazottjai. Ők voltak azok, akik a magyar „Honfoglalás”-kor Árpád elé lovagoltak. Arról, hogy az etruszkok elhagyták Etruria földjét, antik források is szólnak. Érdekessége a feltevésnek, hogy a pár évvel ezelőtt végzett genetikai vizsgálatok eredményei szerint az etruszkok génállománya távoli a mai toszkánokétól, azaz a régi Etruria területén élő mai olasz népesség nem tekinthető az etruszkok leszármazottjainak. Az etruszkok magyar, vagy magyarral rokon származását vallja történeti síkon *Baráth Tibor, Götz László, Mesterházy Zsolt, Padányi Viktor is*.

Mario Alinei olasz nyelvészprofesszor 2003-ban egy igen hosszú tanulmányban (Mario Alinei: *Etrusco: Una forma arcaica di ungherese* (Az etruszk nyelv: a magyar nyelv egy archaikus formája, magyarul megjelent: *Ósi kapocs*)) összegezte több évtizedes kutatásainak eredményeit. Nyelvészeti és régészeti összefüggéseket tárgyal a Kárpát-medence és az itáliai félsziget történelem előtti és ókori nyelve és kultúrája között. A III. fejezetben található egy rövid összefoglalás Alinei professzor könyvéről, ám az általa használt, ma általánosan elfogadott etruszk ábécé hang-jel párosítására (így az általa közölt olvasatokra) e tanulmány nem támaszkodik.

A jelen tanulmányban szereplő, módosított ábécé segítségével az *etruszk jelekkel írt szövegek jelentős része magyar nyelven olvasható és érthető*. Nem mindegyik, hiszen az ókori Itáliában az etruszk és a latin nyelven kívül számos más nyelv létezett (pl. a venétek, az umberek, a picének stb. nyelve), és azok a népek is az etruszk jelkészletet vették át, melyek ezekkel a nyelvekkel éltek. [...]

Az „etruszk rejtély” magyar szempontú vizsgálata még igen korai szakaszában van... [...]

Igen fontos kérdés az itáliai feliratok, valamint az etruszk művelődés szkíta-rokon vonatkozásainak kutatása, hiszen ezen az úton kézzelfogható bizonyítékok kerülnek napvilágra régi eredetmondánkkal (csodaszarvas-legenda) és krónikáinkkal (a magyarok a szkíták leszármazottjai) kapcsolatosan.

A csaknem 3000 évvel ezelőtti kultúra, nyelv és etnikum beazonosítása rendkívül nehéz feladat, jobbára lehetetlen, ezért jelen tanulmányában Benedekffy Ágnes nagyrészt arra vállalkozott, hogy az etruszkok körében használt *nyelvet* bemutassa. Ha olvasóinak sikerül bebizonyítania, hogy az etruszk feliratok nyelve *a ma magyarnak nevezett ősi nyelv* volt, és ezzel eléri, hogy a *magyar nyelv*re úgy gondoljanak, mint a *világ egyik legősibb kincsére*, akkor e könyv megírása nem volt hiábavaló.

Végezetül íme a tárgyalt témakörök:

I. RÉSZ

- I. Az etruszk kultúra sajátosságai, térbeli és időbeli elhelyezkedése
- II. Az etruszk nép jellege
- III. Az etruszkok eredetének rejtélye
 - III.1. Az eltüntetett nyomok
 - III.2. A régiek regélik
 - III.2.1. Magyar hagyományok
 - III.2.2. Latin és görög források
 - III.3. Egy külföldi vélemény az etruszkok magyar eredetével kapcsolatosan
- IV. Az etruszkok nyelve és írása
 - IV. 1. Az etruszk nyelv besorolásának nehézségei
 - IV.2. A hivatalosan elfogadott etruszk ábécé és eredete
 - IV.3. A módosított etruszk ábécé
 - IV.4. Az etruszk írás

II. RÉSZ

- II. 1. Borhymuszok, edényfeliratok
- II.2. Karcolt bronztükrök feliratai
- II.3. Sírfeliratok
- II.4. Szoborfeliratok
- II.5. Írásos táblák, lemezek, hosszabb összefüggő szövegek

Folyt. köv.

Szerk. **B. Tamás-Tarr Melinda Dr.**
OSSERVATORIO LETTERARIO